श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा - शास्त्री-२, सेमेस्टर-३	प्रश्नपत्रम् - ८	गुणाः - ७०
विषयः - धर्मशास्त्रम्	कोड - CE-2.3.6	समयः - ०३-०६
दिनाङ्कः - २.१२.२०१६	ग्रन्थः - मनुस्मृतिः (मन्वर्थटीकासहिता) ५तः६ अध्यायौ	

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

प्रश्नः १ कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भप्रसङ्गपूर्वकं व्याख्या कार्या । ०८

(१) *अनिर्दशाया गोः क्षीरमौष्ट्रमैकशफं तथा ।*
आविकं सन्धिनीक्षीरं विवत्सायाश्च गोः पयः ॥

(२) *नाऽकृत्वा प्राणिनां हिंसां मांसमुत्पद्यते क्वचित् ।*
न च प्राणिवधः स्वर्ग्यस्त तस्मान् मांसं विवर्जयेत् ॥

(३) *अद्भिस्तु प्रोक्षणं शौचं बहूनां धान्यवाससाम् ।*
प्रक्षालनेन त्वल्पानामद्भिः शौचं विधीयते ॥

प्रश्नः २ कस्याप्येकस्य सविस्तरेण उत्तरं लिखत । ०८

(१) भक्ष्याभक्ष्यविषये के के नियमाः पालनीयाः ? यथाग्रन्थं लिखत ।
(२) आशौचविषये सविस्तरेण लिखत ।

प्रश्नः ३ टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

(१) मृत्युप्रापकाः । *(२) भक्ष्यपञ्चनखाः ।*
(२) प्रेतशुद्धिः । *(४) द्रव्यशुद्धिः ।*

प्रश्नः ४ पञ्चानां लघूत्तरं लिखत । ०५

(१) *शुक्तेषु किं भक्ष्यम् ?*
(२) *कीदृशं मांसं भक्षयेत् ?*
(३) *पशवः किमर्थं सृष्टाः ?*
(४) *कीदृशः जनः लोके प्रियतां याति ?*
(५) *अकृतचूडानां सपिण्डानां बालानां मरणे कदा शुद्धिः भवति ?*
(६) *रजस्वला स्त्री कदा विशुध्यति ?*
(७) *मृतं शूद्रं कस्मात् द्वारात् निष्कासयेत् ?*

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

प्रश्नः ५ द्वयोः श्लोकयोः व्याख्यानात्मकमुत्तरं लिखत । ०८

(१) *निर्लेपं काञ्चनं भाण्डमद्भिरेव विशुध्यति ।*
अब्जमश्ममयं चैव राजतं चाऽनुपस्कृतम् ॥

(२) *आपः शुद्धा भूमिगता वैतृष्ण्यं यासु गोर्भवेत् ।*
अव्यासाश्चेदमेध्येन गन्धवर्णरसान्विताः ॥

(३) *अपत्यलोभाद् या तु स्त्री भर्तारमतिवर्तते ।*
सेह निन्दामवाप्नोति परलोकाच्च हीयते ॥

प्रश्नः ६ एकस्य सविस्तरेणोत्तरं लिखत । ०८

(१) मनुस्मृत्यनुसारं परिव्राजकधर्मान् सविस्तरेण लिखत ।

(२) गृहस्थाश्रमस्य नियमान् – ग्रन्थाधारेण लिखत ।

प्रश्नः ७ एकां टिप्पणीं लिखत । ०२

(१) जलशुद्धिः । *(२) स्त्रीधर्माः ।*

प्रश्नः ८ लघूत्तरं लिखत ।(द्वयोः) ०२

(१) पञ्चमाध्याये कस्य धर्मस्य उल्लेख अस्ति ?

(२) मनुस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति ?

(३) तैजसानां शुद्धिः केन भवति ?

(४) अश्ममयं भाण्डं केन शुध्यति ?

तृतीयान्वितिः (युनिट – ३)

प्रश्नः ९ कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भप्रसङ्गपूर्वकं व्याख्या कार्या । ०८

(१) *वसीत चर्म चीरं वा सायं स्नायात् प्रगे तथा ।*
जटाश्च बिभृयान् नित्यं श्मश्रु-लोम-नखानि च ॥

(२) *आश्रमादाश्रमं गत्वा हुतहोमो जितेन्द्रियः ।*
भिक्षाबलिपरिश्रान्तः प्रव्रजन् प्रेत्य वर्धते ॥

(३) *दश लक्षणानि धर्मस्य ये विप्राः समधीयते ।*
अधीत्य चानुवर्तन्ते ते यान्ति परमां गतिम् ॥

प्रश्नः १० एकस्य सविस्तरेणोत्तरं लिखत । ०८

(१) भिक्षाचारे किं किमावश्यकम् विस्तरेण लिखत ।

(२) षष्ठाध्यायस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।

प्रश्नः ११ टिप्पणीं लिखत ।(द्वयोः) ०४

(१) इन्द्रियनिग्रहः । *(२) प्राणायामप्रशंसा ।*

(३) देहस्वरूपम् । *(४) चत्वारआश्रमाः ।*

प्रश्नः १२ लघूत्तरं लिखत ।(पञ्चानाम्) ०५

(१) कति मलाः भवन्ति ?

(२) स्नातकः द्विजः कथं वनं व्रजेत् ?

(३) धारणया कं दहेत् पापानि ?

(४) वस्त्रपूतं किं पिबेत् ?

(५) ऋणत्रयम् अनुपाल्य द्विजातिना किं करणीयम् ?

(६) ऋणानुबन्धं विना मोक्षेच्छुः द्विजातिः कुत्र गच्छति ?

(७) परिव्राजकः अन्नाय कस्याश्रयं कुर्यात् ?

=०=